

STICHTING “SAMEN TEGEN WATEROVERLAST” (StW) VALKENBURG AAN DE GEUL

Bestuur: René Paulssen Valkenburg, Jos America Valkenburg, Hans Abeling Valkenburg, Marc Habets Schin op Geul, John Paffen Schin op Geul, Paul Smeets Schin op Geul. Mailadres: samentegenwateroverlast@gmail.com Bankrekening t.n.v. Stichting “Samen tegen Wateroverlast” NL93 SNSB 8839 9800 91 ; KvK 90176057

NIEUWSBRIEF nr 17: 3 oktober 2025

MAANDEN VERDER zijn we. Maanden na het “herdenken” van de overstroming van juli 2021. Ook maanden na Nieuwsbrief nr 16, maanden na de contacten met de provincie (WRL) en maanden na de laatste grote publicaties in het regionale dagblad en andere nieuwsmedia. Gebeurt er eigenlijk iets op het gebied van concrete overstromingspreventie?

Begin juli nam voorzitter René Paulssen deel aan het eerste overleg van de **Denkgroep Geul**. Dat is een overleggroep van **WRL** (namens de provincie). In de Denkgroep zijn burgers vertegenwoordigd: sommigen op individuele basis als (ervarings-)deskundigen of namens bewonersgroepen (zoals StW, wij dus en zoals WSN Geulmondingsgebied Meerssen e.o., Platform Geulstroomgebied en verder vijf verantwoordelijke WRL-ambtenaren.

In de Denkgroep werd er behalve over procedurele afspraken, inhoudelijk gesproken over de waarnemingen en varianten van preventiemaatregelen gezien vanuit Geuldalbewoners. Er werden verschillende inzichten uitgesproken, waarbij er accentverschillen naar voren kwamen over **“natuurlijke” oplossingen** met behoud van landschap of juist varianten met **een zo hoog mogelijk beschermingsniveau** en varianten die de **verantwoordelijkheid deels bij de inwoners individueel** leggen. De bestuurlijke opdracht (van WRL) houdt in dat (naast de “verkenningen”) het hele “spectrum” in beeld wordt gebracht waaruit een voorkeursvariant moet voorkomen.

Vanuit de **burgervertegenwoordigers** werd in de Denkgroep tot slot **nadrukkelijk gevraagd** om de ontwikkelingen en het overleg met het **grensgebied** (vooral Wallonië) goed te volgen bij het bedenken van preventiemaatregelen, ook om ervaren **deskundigen** te betrekken bij de bestuurlijke besluitvorming en ten slotte om ook de betekenis van **bevers en versperringen** in de Geul en bij bruggen en duikers in acht te nemen. **De Denkgroep** komt een aantal keren per jaar bij elkaar. **Dus, wordt vervolgd.....**

VERKIEZINGSDATUM in zicht: 29 oktober gaan we een nieuwe Tweede Kamer kiezen. Maar niet minder belangrijk zijn **de Gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026**. We raden je aan nu al goed te letten op de kandidaten en **partijen die zich proactief opstellen inzake structurele en ingrijpende preventiemaatregelen tegen overstromingen in het Geuldal. Het gaat om een heldere stellingname in het belang van de veiligheid en het woongenot van de eigen burgers: geen vage leuzen in verkiezingsfolders maar een constante inzet met duidelijke standpunten.**

In september ondergingen we weer een **dreigend hoogwaterniveau, met Code Geel voor Zuid-Limburg** en kans op lokale overstromingen: dus het nemen van maatregelen **in het kader van de zelfredzaamheid (!)**. Het bleek niet nodig. Gelukkig onnodig vloedplanken en zandzakken aangesleept, spullen verplaatst, spanning en gezwoeg.

Ook in september een krantenartikel van journalist Paul Bots over gedeputeerde Theuns's rapport aan de provinciale staten. Echt iets concreets werd niet genoemd. Eerder ontstond er **onrust over geldbedragen**. We hadden het toch ooit over zeshonderd miljoen (helft van het Rijk, helft van provincie, waterschappen en gemeenten) voor hoogwaterpreventie in Limburg? Nu werd er gesproken over vijfhonderd miljoen, die niet eens zeker zijn (gezien de kabinetswisselingen....). Wat is een toezegging waard? Er was toch een intentieverklaring, een **bestuurdersakkoord van 14 juli 2022** van de overheden en natuurinstanties om solidair te werken aan structurele oplossingen?

Op **12 september** gaven de mensen van het Platform Geulstroomgebied (waar we ook mee in contact staan) een interview aan de krant over het ongeduld bij de gewenste preventiemaatregelen. "De burgers zijn pleisters plakken moe".

Voorjaar 2025: "Water4All" vrij vertaald "Water voor iederéén" een project o.a. van de Vrije Universiteit Amsterdam dat weer aansluit bij een Europees project "Greenadapt2Extremes" ofwel "Aangepast Groen voor Uitzonderlijke (Klimaatveranderingen)" met gelijksoortige studies in Nederland, Duitsland en Italië. **In april** namen we (als StW) deel aan de **"Co-creatieve workshops"** in hoeve LUBOSCH in Ransdaal onder het motto **"'t Geuldal werkt samen aan klimaatbestendige toekomst"**.

Samenvattend: *"Het Geuldal wordt steeds vaker getroffen door overstromingen en droogte. In het kader van het Europese project GreenAdapt2Extremes (Instituut voor Milieuvraagstukken, VU Amsterdam) bracht de eerste georganiseerde workshop lokale belanghebbenden samen om gezamenlijk te werken aan een toekomstbestendig en klimaatadaptief Geuldal.*

Binnen het GreenAdapt2Extremes-project kwamen op 15 april meer dan twintig partijen uit lokale overheden, de landbouw, burgerinitiatieven en het toerisme bijeen. Zij spraken over wie in het Geuldal direct of indirect betrokken is bij overstromingen, droogte en natuurgebaseerde oplossingen (NbS), wat de belangrijkste oorzaken en gevolgen van deze watergerelateerde uitdagingen zijn, en hoe een wenselijke, veerkrachtige toekomst voor het gebied eruit zou kunnen zien. Tijdens een workshop verkenden zij oorzaken en gevolgen van deze risico's. Landgebruik, ruimtelijke ordening en versnipperd beheer bleken belangrijke knelpunten. Tegelijkertijd werden ook positieve effecten benoemd, zoals sterkere gemeenschapszin en natuurherstel. De gezamenlijke toekomstvisie schetst een Geuldal dat biodivers is, waar water lokaal wordt vastgehouden via natuurlijke buffers, en waar economie en leefomgeving met elkaar in balans zijn.

Belangrijke elementen zijn grensoverschrijdende samenwerking, duurzame financiering en lokaal gestuurd, multifunctioneel landgebruik, waarin een balans wordt nagestreefd tussen voedselvoorziening, natuur en klimaatbehoeften.

Meer weten of bijdragen? Heb je vragen, wil je meedenken of een bijdrage leveren aan de verdere uitwerking van de klimaatadaptatieroutes voor het Geuldal? Neem dan contact op met het projectteam via s.bilalova@vu.nl."